

Otwierają jedną z perełek regionu!

Data publikacji: 16.01.2023 19:10

Generalny remont jednego z ciekawszych zabytków na Śląsku Cieszyńskim - zamku w Grodźcu Śląskim (Gmina Jasienica), który trwał od 2020 roku - został zakończony i od środy, 18 stycznia obiekt będzie otwarty dla zwiedzających.

Zamek w Grodźcu Śląskim, fot. J. Proszyk/mat.pras.

Zamek w Grodźcu Śląskim (Gmina Jasienica) należący do przedsiębiorcy Michała Bożka, który użyczył go Fundacji Ustronianka z Ustronia. Dzięki jej staraniom pozyskano dofinansowanie na rewitalizację zamku wraz z adaptacją na cele kulturalne. Kwota dofinansowania to 6 130 509,03 zł a wkład własny w tym projekcie Fundacji to kwota około 2 500 000 zł.

Kiedy powstał zamek?

Obiekt najczęściej datowano na 16. wiek i jego budowę przypisywano Maciejowi (ojciec) i Henrykowi (syn) Grodzieckim. Nowe ustalenia przesuwają jednak datę powstania zamku:

- Badania architektoniczne i archeologiczne przeprowadzone w trakcie remontu zamku w latach 2021-2022 zrewidowały dotychczasowe informacje podawane w publikacjach historycznych od XIX w. Mianowicie zamek nie został zbudowany w latach 80-tych XVI w. przez Henryka Grodzieckiego. Badania architektoniczne wskazały że w XII-XIII w. istniała w miejscu zamku drewniana osada o czym świadczą belki drewniane znalezione w murach piwnicy datowane między 1150 a 1270. Natomiast pierwszy murowany obiekt to prawdopodobnie wieża mieszkalno-obronna wstępnie datowana na XIV w. za pewne związana z rozbudową obronnej infrastruktury Księstwa Cieszyńskiego przez księcia Przemysława Noszaka – informuje historyk dr Jacek Proszyk, Prezes Fundacji Ustronianka i jednocześnie Kustosz Muzeum Zamkowego w Grodźcu Śląskim i dodaje: **- Natomiast Grodzieccy rozbudowali istniejący murowany obiekt prawdopodobnie w latach 1552-1564, o czym świadczą badania dendrochronologiczne nadprogów i progów dębowych w piwnicy, których data ścięcia drzewa obejmuje okres między 1550-1552. Zatem rozbudowę zamku należy przypisać Maciejowi Grodzieckiemu – ojcu Henryka.**

Przebudowywany, sprzedawany, ale nie zniszczony

Budowla w Grodźcu przez kolejne stulecia ulegała licznym modyfikacjom: zamek był w różnym stopniu przebudowywany i remontowany w latach 1691-1693, 1779, 1846, 1884, 1964. Zabytek częstokroć zmieniał też właścicieli: **- Od XVI wieku właścicielami zamku były rodziny Grodzieckich, Marklowskich, Sobków, Larischów, Kaliszów, de Mara, Zoblów i Zamoyskich. W XIX w. zamek kupił biański przemysłowiec Franz Strzygowski a w okresie międzywojennym Ernest Habicht. W czasie II wojny światowej na zamku była kwatera Wehrmachtu i szpital polowy, a po wojnie Instytut Zootechniki PAN. W 2004 roku zamek w Grodźcu wraz z zabytkowym parkiem stał się prywatną własnością ustroniańskiego przedsiębiorcy Michała Bożka** – nakreśla dr Jacek Proszyk.

Na szczęście los obszedł się z zamkiem łaskawie – nigdy nie uległ on poważnemu zniszczeniu, jak np. skoczowski zamek, który dwukrotnie płonął, by w końcu popaść w ruinę i zostać rozebrany.

- Od czasu budowy po dzisiejszy dzień zamek nigdy nie był zrujnowany czy zniszczony. Zawsze miał właścicieli i dobry dach dzięki czemu jest dziś jednym z nielicznych polskich zamków, które mają zachowaną pierwotną tkankę architektoniczną – wyjaśnia Proszyk.

Zwiedzanie tylko z przewodnikiem

Zwiedzający zamek na pewno znajdą coś dla siebie. Można tam zobaczyć sale rycerską, myśliwską, zbrojownię, kuchnię zamkową, reprezentacyjne sale, izby mieszkalne tak damskie jak i męskie, a także piwnice zamkowe. Ponadto placówka eksponuje zbiory obecnego właściciela Zamku, Michała Bożka, wśród nich m.in.: malarstwo, rzeźbę, artystyczne przedmioty użytkowe, kartografię, przedmioty z porcelany oraz szkła śląskie. W muzeum dostępne są także tematyczne ekspozycje stałe, poświęcone kartografowi Wacławowi Grodzieckiemu oraz konstruktorowi Józefowi Bożkowi.

Zamek zostanie otwarty dla zwiedzających 18 stycznia br. We wtorki, środy i czwartki muzeum zamkowe będzie czynne w godzinach 12:00 do 20:00, natomiast od piątku do niedzieli w godzinach od 8:00 do 16:00. Cena biletu wynosi 20 zł (normalny), 10 zł (ulgowy). Zwiedzanie odbywa się wyłącznie z przewodnikiem co dwie godziny, w grupach nie większych niż 20 osób. Zamek dostosowany został do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

NG/nat.pras.